

Asia

Komission lisätalousarvioesitys nro 4 EU:n talousarvioon varainhoitovuodelle 2022

Kokous

U/E/UTP-tunnus

U 35/2021 vp

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Komissio antoi 1.7.2022 varainhoitovuotta 2022 koskevan lisätalousarvioesityksen nro 4 (COM(2022) 350 final). Lisätalousarvioesityksellä otettaisiin huomioon talousarvion tulopuolen viimeisimmät muutokset:

- neuvoo-antavassa omien varojen komiteassa (ACOR-komiteassa) 23. toukokuuta 2022 sovittu omien varojen ennusteen päivitys;
- muiden tuloennusteiden päivitys kuten Yhdistyneen kuningaskunnan maksut, sakkotulot ja muut tulot.

Lisätalousarvioesityksellä tehtäisiin myös kaksi teknistä talousarvion menopuolta koskevaa mukautusta:

- budjettinimikkeistön päivitys komission 18.5.2022 antaman REPowerEU-ehdotuksen mukaisesti;
- henkilöstölisäykset Eurojustille liittyen sen laajennettuun mandaattiin Ukrainan tukemiseksi (sotarikosten todisteiden kerääminen ja säilytys).

Komissio esitteli lisätalousarvioesityksensä nro 4/2022 budjettikomiteassa 7.7.2022. Lisätalousarvioesityksen kaikki kieliversiot julkaistaan heinäkuussa, jonka jälkeen 8 viikon määräaika kansallisia menettelyjä varten päättynee syyskuun alkupuolella. Neuvoston puheenjohtaja ennakoi vievänsä lisätalousarvioesityksen Coreperiin ja neuvostoon syyskuun aikana.

Suomen kanta

Varainhoitoasetuksen artiklan 44 mukaan komissio voi tehdä tuloperusteisia lisätalousarvioesityksiä, kun omia varoja ja muita tuloja koskevaa ennustetta tarkistetaan ajantasaisten talousennusteiden perusteella.

Ottaen huomioon varainhoitoasetuksen säännökset Suomi toteaa, että tulopuolen osalta ei substanssinsa puolesta edellyttäisi valtioneuvoston kannanottoa. Kuitenkin

lisätalousarvioprosessin muutoseikat edellyttävät neuvostossa jäsenvaltioiden kannanottoa komission lisätalousarvioesitykseen.

Suomella ei ole huomauttamista menopuolen teknisiin mukautuksiin.

Suomi toteaa voivansa hyväksyä komission lisätalousarvioesityksen nro 4/2022.

Pääasiallinen sisältö

Vakiintuneen käytännön mukaan komissio esittää unionin talousarvion rahoituksen tarkistamista uusimpien talousennusteiden perusteella, joista sovitaan jäsenvaltioiden kanssa ACOR-ennustemenettelyssä.

Tarkistus koskee perinteisiä omia varoja (nykyisin käytännössä tullevia) koskevia ennusteita, jotka tuloutetaan talousarvioon vuonna 2022, sekä ennusteita koskien kierrättämättömän muovipakkausjätteen määrää, sekä ALV- ja BKTL-pohjia vuodelle 2022. Tässä lisätalousarvioesityksessä esitettävät ennustemuutokset vahvistettiin ACOR-kokouksessa 23. toukokuuta 2022.

Komission tuloennusteet perustuvat sen kevään 2022 talousennusteeseen, jossa kasvunäkymiä tarkistetaan alaspäin. Venäjän aloittama hyökkäyssota Ukrainaan sekä kohonnut inflaatio vaikuttavat EU:n talousnäkymiin. Komission ennusteen mukaan unionin talous kasvaa kuitenkin 2,7 prosenttia vuonna 2022. Tämä on 1,7 prosenttia vähemmän kuin toukokuun 2021 ennusteessa arvioitiin.

Verrattuna toukokuussa 2021 sovittuun omia varoja koskevaan ennusteeseen vuoden 2022 ennustetta on tarkistettu seuraavasti:

- Tullimaksujen määrän ennustetaan olevan 20 479,8 miljoonaa euroa (pois lukien jäsenvaltioille jäävä 25 prosentin kantopalkkio), joka on 14,3 prosenttia enemmän kuin vuoden 2022 talousarviossa.
- Unionin yhteenlasketun rajatun ALV-pohjan ennustetaan olevan 6 571 411,1 miljoonaa euroa, joka on 3,4 prosenttia enemmän kuin toukokuun 2021 ennusteessa.
- Kierrättämättömän muovipakkausjätteen määräksi ennustetaan 8 840 522,1 tonnia vuonna 2022. Tämä on 5,4 prosenttia enemmän verrattuna aiempaan ennusteeseen.
- EU:n BKTL-pohjaksi tälle vuodelle ennustetaan 15 493 666,4 miljoonaa euroa. Ennuste on 4,2 prosenttia korkeampi, kuin toukokuun 2021 ennuste.

Vuoden 2021 viimeisen päivän (31.12.2021) valuuttakursseja on käytetty muunnettaessa ALV- ja BKTL –pohjat kansallisista valuutoista euroiksi.

Yhdistyneen kuningaskunnan (UK) EU-eron yhteydessä on sovittu maksuosuudesta, jolla UK maksaa osuutensa maksamattomien sitoumusten ja muiden velvoitteiden (esim. toimielinten henkilöstön eläkemenojen) määrästä. UK:n maksuosuus määriteltiin vuosien 2014-2020 UK:n keskimääräisten omien varojen perusteella. UK:n maksuosuus vuonna 2022 on noin 12,43 prosenttia, joka on 10 916,8 milj. euroa. UK:n maksuosuus vähentää jäsenvaltioiden maksuosuuksia unionin talousarvioon.

Sakot ja muut maksut, jotka on maksettu 1.6.2022 mennessä, ovat yhteensä 440,5 miljoonaa euroa. Sakkojen ja muiden maksujen määrä on 339,5 milj. euroa enemmän

kuin vuoden 2022 talousarviossa. Sakot ja muut tulot vähentävät jäsenvaltioiden maksuja talousarvioon.

Yhdistyneen kuningaskunnan EU-erosopimuksessa on määritetty, että unioni on UK:lle velkaa Euroopan hiili- ja teräsyhteisön (EHTY) nettovarallisuudesta, joka on selvitetty 31.12.2020. UK:n osuus EHTY:n nettovarallisuudesta ohjataan unionin talousarvioon vuotuisina maksuina. Tuloja ehdotetaan mukautettavan UK:n osuuteen tehdyn muutoksen mukaisesti. Näiden tulojen määräksi ennustetaan vuodelle 2022 noin 37,1 miljoonaa euroa, eli noin 0,4 miljoonaa euroa enemmän kuin vuoden 2022 talousarviossa.

BKTL-perusteisella omalla varalla, joka peritään jäsenvaltioilta, rahoitetaan loppuosa talousarvion menoista, joita ei muilla tuloilla saada katettua. Muut tulot huomioon ottaen tarvittavien BKTL-perusteisten omien varojen määrä on yhteensä noin 3 801,3 milj. euroa vähemmän kuin aiemmin on ennustettu. BKTL-perusteisten omien varojen määrän lasku laskee jäsenvaltioiden maksuosuutta talousarviosta.

Komissio esittää lisäksi kahta teknistä mukautusta koskien EU:n talousarvion menopuolta:

- budjettinimikkeistö päivitetäisiin komission 18.5.2022 antaman REPowerEU-ehdotuksen mukaisesti. Lisätalousarvioesityksen mukaan luotaisiin neljä uutta budjettilinjaa, jotta halukkaat jäsenvaltiot voisivat siirtää niille kohdennettuja varoja enintään 7,5 prosenttia alkuperäisistä EAKR-, koheesiorahasto-, ESR+- ja EMFAF-määrärahoistaan elpymis- ja palautumistukivälineen (RRF) REPowerEU-lukuun.
- Eurojustin mandaattia on laajennettu Ukrainan tukemiseksi sotarikosten todisteiden keräämisessä ja säilyttämisessä. Mandaatin laajennuksesta johtuen Eurojustia vahvistettaisiin jo vuonna 2022 11 väliaikaisella toimihenkilöllä, 2 sopimussuhteisella toimihenkilöllä ja 3 kansallisella asiantuntijalla. Näin ollen Eurojustin henkilöstötaulukkoon ehdotetaan lisättävän yksi AST4 virka, seitsemän AD5 virkaa, sekä kolme AD7 virkaa komission vuoden 2023 talousarvioesityksen mukaisesti. Henkilöstölisäykset voidaan hoitaa sisäisin siirroin, eli kyseessä on budjettineutraalitoimenpide.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Lisätalousarvioesityksen oikeusperusta on SEUT 314 artikla ja Euratom 106 A artikla; erityinen lainsäätämisyjärjestys, määräenemmistö neuvostossa.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2018/1046 unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä (ns. varainhoitoasetus), 44 artikla.

Käsittely Euroopan parlamentissa

Lisätalousarvio edellyttää neuvoston ja parlamentin käsittelyä. Euroopan parlamentissa komission ehdotuksen käsittelystä vastaa budjettivaliokunta, minkä jälkeen asiasta äänestetään täysistunnossa.

Kansallinen valmistelu

Tämä perusmuistio on käsitelty ja asia on sovitettu yhteen valtioneuvoston sisällä EU 34 (budjetti- ja hallintoasiat) –jaoston kirjallisessa menettelyssä 12.7.2022-14.7.2022

Eduskuntakäsittely

Lisätalousarvioesityksellä nro 4/2022 esitetään täydennettäväksi EU:n vuoden 2022 talousarviota, joka on eduskunnassa käsitelty U-asiana U 35/2021 vp. Lisätalousarvioesityksestä nro 4/2022 toimitetaan eduskunnalle selvitys tällä U-jatkokirjelmällä, joka liitettäisiin em. U-asiaan. (Ks. SuVP 26/2021 vp – SuVEK 54/2021 vp.)

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Lisätalousarvioesityksellä ei ole vaikutusta kansalliseen lainsäädäntöön tai Ahvenanmaan asemaan.

Taloudelliset vaikutukset

Lisätalousarvioesityksellä nro 4/2022 päivitettäisiin omien varojen pohjia (ALV- ja BKTL- perusteiset omat varat, kierrättämättömän muovipakkausjätteen sekä perinteisten omien varojen määrä) ja Yhdistyneen kuningaskunnan maksut vuoden 2022 talousarvion rahoittamiseksi sekä maksut liittyen UK:n osuuden maksuun EHTY:n nettovarallisuudesta. Lisäksi päivitettäisiin muita tuloja (lähinnä sakkotuloja) koskeva ennuste ja tehtäisiin kaksi teknisluonteista päivitystä talousarvion menopuoleen. Menopuolen päivitysten vuoksi komissio ei ehdota muutoksia talousarvion menoihin. Perinteisten omien varojen (käytännössä tullien), ALV-oman varan, kierrättämättömän muovipakkausjäte-oman varan ja muiden tulojen (mm. sakkotulojen) määrä vuonna 2022 tulee olemaan suurempi kuin mitä vuonna 2021 ennustettiin. Tästä johtuen BKTL-oman varan osuus laskee vastaavasti ja jäsenvaltioiden maksuosuudet pienentyvät.

Lisätalousarvioesityksen nro 4/2022 mukaan Suomen EU-maksut pienenisivät noin 88 miljoonaa euroa komission edellisestä lisätalousarvioesityksestä nro 3/2022 (annettu 22.4.2022), jolloin Suomen maksuosuus olisi 2 372 miljoonaa euroa vuonna 2022.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

COM (2022) 350 final

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

VM/BO Johanna Makkonen, puh. +358 295 160 587, etunimi.sukunimi@gov.fi

EUTORI-tunnus

EU/2020/1799

Liitteet

Viite

Asiasanat
Hoitaa

Tiedoksi
